

HELSE-, MILJØ- OG SIKKERHETS DATABLAD

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	1/7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

<u>Produktnavn:</u>	DP-SPRAY	<u>P-nr.</u>	Ennå ikke tildelt
<u>Anvendelse:</u>	Slipe- og polermiddel til materialografiske preparater	<u>Emballasjestørrelse:</u>	150 ml
<u>Leverandør:</u>	Struers A/S Pederstrupvej 84 DK-2750 Ballerup Tel: +45 44 600 800		
Ansvarlig for utarbeidelse av sikkerhetsdatabladet:	SDS_info@dhigroup.com		

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Produktet er klassifisert: F+; R12

Fysiske og kjemiske farer: Produktet er ekstremt brannfarlig, og det kan allerede ved romtemperatur dannes eksplosive damp-/luftblandinger.

Skadevirkninger på mennesker: Kan irritere øynene og huden. Sprøytetåke kan irritere luftveiene.

Skadevirkninger på miljøet: Produktet inneholder et stoff som kan bidra til fotokjemisk ozondannelse.

3. STOFFBLANDINGERS SAMMENSETNING OG STOFFENES KLASSIFISERING

Produktet inneholder: organiske løsningsmidler, slipemiddel og drivmiddel.

%:	CAS-nummer:	EF-nr.:	Kjemisk navn:	Fareklassifisering:	Anm.:
30-50	106-97-8	203-448-7	Butan	F+;R12	
5-15	74-98-6	200-827-9	Propan	F+;R12	
30-50	64-17-5	200-578-6	Etanol	F;R11	
1-5	67-63-0	200-661-7	Propan-2-ol	F;R11 Xi;R36 R67	
<3	7782-40-3	231-953-2	Diamant	-	

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	2/ 7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produktnr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

4. FØRSTEHJELPSTILTAK

Brannskader: Skyll straks med vann. Fjern klær som ikke er fastbrent, under skyllingen. Tilkall ambulanse. Fortsett skyllingen under transport til sykehus.

Innånding: Personen bringes ut i frisk luft og holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Transporter til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.

Hudkontakt: Ta av tilsølte klær og skyll huden grundig med vann.

Øyekontakt: Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved fortsatt irritasjon fortsettes skylling under transport til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.

Inntak: Skyll straks munnen og drikk rikelige mengder vann. Hold personen under oppsyn. Ved ubehag transporteres personen til sykehus og ta med sikkerhetsdatabladet. Fremkall ikke brekning.

5. TILTAK VED BRANNSLUKNING

Brannsløkkingsmidler: Ved brannsløkking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke. Beholdere som er utsatt for varme, avkjøles med vann og fjernes fra brannstedet dersom dette kan skje uten fare.

Særlige farer: Produktet er ekstremt brannfarlig, og det kan allerede ved romtemperatur dannes eksplosive damp-/luftblandinger. Aerosolbeholdere kan eksplodere ved oppvarming på grunn av overtrykk.

Beskyttelsesutstyr til sløkkingspersonale: Valg av åndedrettsvern ved brann: Følg bedriftens generelle forholdsregler.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

Personlige sikkerhetstiltak: Røyking og bruk av åpen ild og andre antenneskilder er forbudt. Unngå innånding av damper og aerosoler og kontakt med hud og øyne. Hvis du ønsker mer informasjon om personlig beskyttelse, kan du se punkt 8.

Miljøbeskyttelsestiltak: Unngå utslipp i jord og vannløp.

Metoder til opprydning: Større mengder må ikke skylles ned i avløp, men samles opp med absorberende materiale. Bruk ikke sagflis eller annet brennbart materiale. Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se punkt 13.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	3/ 7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

7. HÅNDBTERING OG OPPBEVARING

<u>Håndtering:</u>	Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Følg god kemikaliehygiene.
<u>Tekniske tiltak:</u>	Røyking og bruk av åpen ild og andre tennekilder forbudt.
<u>Tekniske forskrifter:</u>	Mekanisk ventilasjon kan være påkrevet.
<u>Tekniske forskrifter for oppbevaring:</u>	Følg reglene for brannfarlige væsker. Større mengder og lagerbeholdninger skal oppbevares i henhold til nasjonal forskrifter om oppbevaring av brannfarlige væsker. Fareklasse: A
<u>Oppbevaringsbetingelser:</u>	Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted. Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR

Tekniske tiltak:

Det skal være effektiv ventilasjon. Normene skal overholdes, og faren for innånding av damper og sprøytetåke skal gjøres minst mulig. Det skal være lett tilgang til vann eller nøddusj.

<u>Kjemisk navn:</u>	<u>Grenseverdier:</u>		<u>Type:</u>	<u>Anm.:</u>	<u>Referanser:</u>
Butan	250 ppm	600 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
Propan	500 ppm	900 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
Etanol	500 ppm	950 mg/m ³	-	-	Adm.Norm
2-Propanol	100 ppm	245 mg/m ³	-	-	Adm.Norm

Personlig verneutstyr:

Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.

Åndedrettsvern:

Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med gassfilter, type A2.

Håndvern:

Best egnet er nitrilhansker, men væsken kan trenge gjennom hanskene. Skift derfor hansker ofte. Hanske må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.

Øyevern:

Ved risiko for sprut: Bruk ansiktsskjerm.

Hudvern:

Ingen spesielle forholdsregler.

Kontrolltiltak for miljøeksponering:

Krav om kontroll av luftforurensning.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	4/ 7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

Utseende:	aerosol
Lukt:	lukt av alkohol
pH:	ikke opplyst
Kokepunkt:	ikke opplyst
Flammepunkt:	13°C
Eksposisjonsgrense:	3.3-19 vol%
Relativ tetthet:	ikke opplyst
Løselighet:	Blandbar med vann
Andre opplysninger:	VOC (Volatile Organic Substances): 700 g/l (beregnet) (*)

10. STABILITET OG REAKTIVITET

<u>Stabilitet:</u>	Stabil under normale temperaturforhold.
<u>Tilstander/materialer som skal unngås:</u>	Aerosolbeholderen må ikke utsettes for høye temperaturer eller direkte sollys. Unngå kontakt med oksiderende stoffer.
<u>Farlige spalttingsprodukter:</u>	Ingen spesielle forholdsregler.

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

<u>Innånding:</u>	Damper og sprøytetåke kan irritere luftveiene og forårsake halsirritasjon og hoste. Damp virker sløvende og kan forårsake hodepine, tretthet, svimmelhet og kvalme.
<u>Hudkontakt:</u>	Langvarig kontakt kan forårsake rødhet og irritasjon.
<u>Øyekontakt:</u>	Sprut kan medføre irritasjon.
<u>Inntak:</u>	Kan virke irriterende og forårsake utilpasshet.
<u>Spesifikke effekter:</u>	Hyppig innånding av selv lave konsentrasjoner kan gi irritabilitet, tretthet og hukommelsessvikt og etter hvert varige skader på nervesystemet, inkl. hjernen.

12. MILJØOPPLYSNINGER

<u>Mobilitet:</u>	Produktet er blandbart med vann. Kan spres i vannsystemer. Produktet inneholder flyktige organiske forbindelser (VOC) som fordamper lett fra alle overflater.
<u>Nedbrytbarhet:</u>	Produktet er lett bionedbrytbar.
<u>Økotoksisitet:</u>	Produktet inneholder et stoff som kan bidra til fotokjemisk ozondannelse.
<u>Bioakkumulerings-potensial:</u>	Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.
<u>Andre skadevirkninger:</u>	Ingen kjente.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	5/ 7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter. Avfall klassifisert som farlig avfall. Må ikke punkteres eller brennes, heller ikke når den er tømt.

Avfall i form av rester: Brukte kluter og lignende
15 02 02

Forurenset emballasje: Aerosolbeholdere skal være tomme.
EAK-kode: 15 01 10

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

UN-nummer: 1950

Proper shipping name: AEROSOLS

Sjøl (IMDG):

Class: 2.1

PG: -

MP: No

EmS: F-D , S-U

MFAG: 1

Innenlandske vannveier: Skal håndteres lokalt.

Luft (ICAO/IATA):

Class: 2.1

PG: -

Land (RID/ADR):

Klasse: 2

Emballasjegruppe: -

Fareseddel for primærfare: 2.1

Fareseddel for tilleggsrisiko: -

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	6/ 7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

Faremerking:

Ekstremt
brannfarlig

R12	Ekstremt brannfarlig.
S23	Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
S35	Produktet og emballasjen skal uskadeliggjøres på en sikker måte.
S51	Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50°C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom. Må ikke anvendes i nærheten av åpen ild eller glødende materiale. Holdes vekk fra antennelseskilder - Røyking forbudt. Oppbevares utilgjengelig for barn.

Norske særregler:

Personer under 18 år må som hovedregel ikke arbeide med dette produktet.

Nasjonal lovgivning:

Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2001 om registrering, evaluering, autorisasjon og restriksjoner av kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45/EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissjonens forordning (EF) nr. 1488/94 og Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissjonens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EF, 93/105/EF og 2000/21/EF, med endringer.

Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, 16.07.2002 nr. 1139, med endringer.

Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier (Databladsforskriften), 19.12.1997 nr. 1323, med endringer.

Forskrift av 10. juli 2002 om endring av forskrift av 1. mars 1996 nr. 229 om aerosolbeholdere fastsatt av Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2003 nr 361.

Forskrift om brannfarlig vare, 26.06.2002 nr. 744, med endringer.

Forskrift om arbeid av barn og ungdom, 30.04.1998 nr. 551, med endringer.

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). 01.06 2004 nr. 930, med endringer.

Produktnavn:	DP-SPRAY	Side:	7 / 7
Revisjonsdato:	2007-07-04	Printdato:	2007-07-04
Produkt nr.:	M1231021	SDS-ID:	N/7.0

16. ANDRE OPPLYSNINGER AV BETYDNING FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Brukeren skal være instruert i arbeidets utførelse og kjenne innholdet av dette sikkerhetsdatabladet.

Følgende punkter inneholder revisjoner eller nye opplysninger: 9.

(*) viser til endringer i forhold til forrige utgave.

Godkjent av DHI.

Ordlyd av risikosetninger:

R11	Meget brannfarlig.
R12	Ekstremt brannfarlig.
R36	Irriterer øynene.
R67	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet.

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger som var i DHI's besittelse på det tidspunkt sikkerhetsdatabladet ble utarbeidet, og er gitt under forutsetning av at produktet anvendes under de forhold som er angitt, og i samsvar med den anvendelsesmåte som er spesifisert på emballasjen eller i relevant teknisk litteratur. Ethver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser, skjer på brukerens eget ansvar.

Utarbeidet av DHI - Centre for Environment and Toxicology, Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark. www.dhigroup.com.